

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1698
Karar No : 2008/4210

Davacı : Habaş Sınai ve Tıbbi Gazlar İstihsal Endüstrisi A.Ş.
Fuatpaşa Sok. No:26 Soğanlık-Kartal/İSTANBUL

Vekili : Av. Murat Koçoğlu, aynı adreste

Davalı : Rekabet Kurumu
Bilkent Plaza B-3 Blok Bilkent /ANKARA

Vekili : Av. Ayperi Samantır, aynı adreste

İstemin Özeti : 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiği belirtilerek davacıya para cezası verilmesi hakkındaki Rekabet Kurulu'nun 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı kararının davacı şirkete ilişkin kısımlarının; 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası ve 44. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca daha iyi savunma yapılabilmesi amacıyla yeterli bilgi ve belgenin Kurum tarafından verilmesi nedeniyle savunma hakkının kısıtlandığı, hukuka aykırı olduğu ileri sürülen davranışın zamanaşımına uğradığı, Demir Çelik Üreticileri Derneği nezdinde toplantılar yapılmasının anlaşmayı ispatlamak için yeterli olmadığı, ortada bir anlaşma gerçekleşmediğinden, aynı konuların tekrar tekrar gündeme geldiği, Dernek'te alınan kararların tavsiye niteliğinde bulunduğu, iradelerin uyuşmaması nedeniyle Kanun'un 4. maddesi kapsamında hukuka aykırı bir anlaşmadan da söz edilemeyeceği; Kurul kararında dayanak alınan delillerin, somut olarak suçun oluştuğunu göstermediği, davacı şirketin ihlâle katıldığı yolundaki belgelerin gerçeği yansıtmadığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Soruşturma açıldığını bildiren yazının, iddiaların türü ve niteliği hakkında yeterli bilgiyi içerdiği, davacının savunma hakkının kısıtlandığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı, 1995'ten başlayan ve devam eden ihlâller nedeniyle, davacının zamanaşımını iddiasının gerçeği yansıtmadığı, davacının da rekabet ihlâline katıldığına dava konusu Kurul kararıyla sabit bulunduğu belirtilerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

Danıştay Tetkik Hâkimi Ahmet EĞERCİ'nin Düşüncesi : Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin, mevzuat hükümleriyle birlikte incelenmesinden; Türkiye demir çelik pazarında faaliyet gösteren aralarında davacı şirketin de bulunduğu şirketlerin, ilgili ürün pazarında demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının tespit edilmesi, demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyatının ve alım şartlarının tespit edilmesi, demir çelik piyasalarında arz miktarının kontrolü şeklinde rekabeti kısıtlayıcı anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin ihlâl ettikleri anlaşılmaktadır.

Bu durumda, açıkça 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl eden davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2003 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirleri üzerinden idarî para cezası ile cezalandırılmasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1698
Karar No : 2008/4210

Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun Düşüncesi : Dava, davacı şirketinde aralarında bulunduğu teşebbüslerin, yatay anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanunun 4.maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle, aynı Kanunun 16.maddesinin 2.fıkrası uyarınca idari para cezası ile cezalandırılmalarına ilişkin 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı Rekabet Kurulu Kararının davacıya ilişkin kısmının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 1.maddesinde, bu Kanunun amacının mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları, piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetimleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak olduğu belirtilmiş aynı Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasında da; belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemlerinin hukuka aykırı ve yasak olduğu hükmüne yer verilmiş ve madde devamında bu hallerin özellikle neler olduğu sayılırken, mal veya hizmetlerin alım yada satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tesbit edilmesinin, mal ve hizmet piyasalarının bölüşülmesi ve her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolünün hukuka aykırı ve yasak hallerden olduğu hükme bağlanmıştır.

Bu duruma göre 4. maddede belirtilen ve doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan anlaşmaların hukuka aykırı ve yasak olduğu, keza bu amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran yahut doğurabilme olasılığı bulunan anlaşmaların yasaklandığı açıktır.

Başka bir anlatımla, bu tür anlaşmaların sadece amacının rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterli olup, bu anlaşmalar sonucunda zararlı bir sonucun doğmuş olması şart değildir. Keza, bu anlaşmalar yapılırken ve uygulanırken böyle bir amaç taşınmasa dahi rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisinin doğma olasılığının mevcut olması bile söz konusu anlaşmaların hukuka aykırı sayılması için yeterlidir.

Anılan Kanunun 16/2 maddesinde ise; bu Kanunun 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği sabit olanlara Kanun maddesinde belirtilen miktarda para cezası verileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacının da aralarında bulunduğu, teşebbüsler hakkında, uzun demir çelik ürünleri pazarında yatay anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanunun 4.maddesini ihlal ettikleri yolundaki şikayete bağlı olarak soruşturma açıldığı, bu kapsamda elde edilen bilgi ve belgelere göre, Demir Çelik Üreticileri Derneği üyesi olup, demir çelik sektöründe üretim yapan teşebbüslerin Derneğin Teknik Komite ve Yüksek İstişare Kurulu toplantıları çerçevesinde, demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyat ve şartlarının tespit edilmesinde piyasalarda arz:

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1698
Karar No : 2008/4210

miktarının kontrolü hakkında yatay anlaşmalar gerçekleştirdikleri, yapılan toplantıların bu amaçların gerçekleştirilmesine yönelik koordinasyonun sağlanmasını uygulamanın denetlenmesi ve değerlendirilmesini hedeflediği bu anlaşmaların piyasa üzerinde oluşan rekabeti bozucu etkilerinin de somut verilerin gözlenmesi suretiyle tespit edildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, tarafların kendilerini bağlı hissettikleri karar ve kurallar çerçevesinde uzlaşma, uyuşma zeminleri yaratılması yoluyla rekabeti kısıtlayıcı yatay anlaşmaların gerçekleştirildiği, yapılan soruşturma sonucu tespit edilmiş olup, bu haliyle davacı eylemine ve 4054 sayılı Kanunun öngördüğü kurallara uygun olarak verilen idari para cezasında yasal isabetsizlik bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce duruşma için önceden belirlenen 13.05.2008 tarihinde davacı vekili Av. Murat Koçoğlu'nun, davalı Kurum vekili Av. Ayperi Samantır'ın geldikleri, Danıştay Savcısının hazır bulunduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten ve Danıştay Savcısı'nın düşüncesi alındıktan sonra, taraflara son kez söz verilip duruşma tamamlandı. 2577 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, Rekabet Kurulu'nun 14.10.2005 tarih ve 05-68/958-259 sayılı kararının davacıya ilişkin kısımlarının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b. Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d. Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1698
Karar No : 2008/4210

birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında da, bu Kanun'un 4. ve 6. maddesinde yasaklanmış olan davranışları gerçekleştirdiği Kurul kararı ile sabit olanlara, ikiyüz milyon liradan aşağı olmamak üzere, ceza verilecek teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri ve/veya bu birliklerin üyelerinin bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan gayri safi gelirin yüzde onuna kadar para cezası verileceği öngörülmüştür.

Dava dosyasındaki bilgi ve belgelerin işlem dosyasıyla birlikte incelenmesinden; demir çelik üreticilerinin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâli iddiasıyla ilgili olarak Kanun'un 41. maddesi çerçevesinde yürütülen soruşturma sonucunda dava konusu Rekabet Kurulu kararının alındığı, buna göre Kurul tarafından ilgili ürün pazarının "uzun demir çelik ürünleri" olarak kabul edildiği, yine Kurul tarafından ilgili pazarı oluşturan ürünlerin nakliye maliyetleri önemli sayılabilecek seviyelere ulaşabildiğinden, sektörde yer yer bölgesel pazarlar oluşabilmekte olduğu, ancak, sektörde üreticilerin hemen hemen tüm bölgelere satış yapabildikleri dikkate alınarak, soruşturma kapsamında ilgili coğrafi pazarın "Türkiye Cumhuriyeti Sınırları" olarak kabul edildiği, Demir Çelik Üreticileri Derneği (DÇÜD) bünyesinde demir çelik üreticisi teşebbüsler tarafından yapılan toplantıların "Yüksek İstişare Konseyi Toplantısı" (YİK Toplantısı) ve "Teknik Komite Toplantısı" (TK Toplantısı) olmak üzere ikiye ayrıldığı, YİK toplantılarına şirket yönetim kurulu başkanı, üyeleri ya da genel müdürleri, TK toplantılarına ise genellikle şirketlerin genel müdürleri ve/veya satış ve pazarlamadan sorumlu üst düzey yöneticileri gibi şirket yetkililerinin katıldığı, soruşturma raporunda yer alan belgelerden, hem de raporda yer verilen fiyat ve miktarlara ilişkin tespitlerden de anlaşılacağı üzere; DÇÜD üyesi teşebbüslerin sektörün %95'ini oluşturduğu, Dernek bünyesinde teşebbüslerin sık sık (ortalama her ay) temsil yetkisi olan üst düzey yöneticilerin katılımıyla toplantılar yaptığı, katılanların çoğunluğu tarafından alınan kararların bütün üyeleri bağladığı ve bu toplantılarda pazarda uygulanabilecek nitelikte kararların alındığı, söz konusu toplantılarda uygulanamayacak kararların alınmasından imtina edildiği, YİK ve TK toplantılarında Derneğin amaçları arasında yer alan sektör sorunlarının tespit ederek çözümlenmesi konularının ötesinde, birçok konuda işbirliği yapıldığı ve teşebbüsler arası bilgi alışverişinin, alınan kararların, varılan mutabakatların, ilgili pazarda rekabeti engelleme amacı

T.C.
DANIŞTAY
ONÜÇÜNCÜ DAİRE
Esas No : 2006/1698
Karar No : 2008/4210

taşıdığı, rekabeti bozucu nitelikte olduğu, söz konusu pazarlarda etki doğurduğu ve böylece uygulandığı, toplantı notlarının sonuç bölümünde üzerinde uzlaşmaya varılan konuların sıralanarak, "... hususlarında mutabakat sağlanmıştır.", "...koordine edilmiştir" gibi ifadelerle yer verildiği, bu ifadelerden de tarafların anlaşma iradelerinin bulunduğu ve karşılıklı olarak iradelerin birbiri ile uyduğu, dolayısıyla 4054 sayılı Kanun anlamında rekabeti bozucu anlaşmaların yapıldığı, yapılan her toplantının gündemi değişebilmekle birlikte; sektöre ilişkin, girdi ve nihaî ürün piyasasındaki gelişmeler hakkında bilgi alışverişinde bulunulması ve sonra bu konularda mutabakata varılmasının toplantıların çoğunun değişmez gündem maddesi olduğu, uzun demir çelik sektöründeki üreticilerin sürekli bir koordinasyon ve anlaşma içerisinde oldukları, böylece 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin teşebbüsler arasında yapılan yatay anlaşmalar yoluyla açık bir şekilde ihlâl edildiği, bu ihlâlin ana başlıklarıyla; demir çelik ürünlerinin satış fiyatının ve satış şartlarının tespit edilmesi, demir çelik üretiminde kullanılan ham maddelerin alım fiyatının ve alım şartlarının tespit edilmesi, demir çelik piyasalarında arz miktarının kontrolü şeklinde gerçekleştiği, Kanun'un 16. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, Kurul'un para cezasına karar verirken, kastın varlığı, kusurun ağırlığı, ceza uygulanan teşebbüs veya teşebbüslerin pazar içindeki gücü ve muhtemel zararın ağırlığı gibi unsurları dikkate alacağı hükmü uyarınca, bu durumun Kurul tarafından ceza takdirinde göz önüne alındığı görülmektedir.

Bu durumda, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi açıkça aralarında davacı şirketin de bulunduğu teşebbüsler tarafından ihlâl edildiğinden, davacıya, dava konusu Rekabet Kurulu kararıyla 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2003 yılı sonunda oluşan yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren binde biri oranında idarî para cezası uygulanmasında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Davacının iddiaları da, dava konusu işlemi sakatlayıcı nitelikte görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 123,60-YTL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca davalı vekili için takdir olunan 1.100,00-YTL avukatlık ücretinin davacıdan alınarak davalıya verilmesine, 14.05.2008 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
Faruk	Ali	Orhun	Suna	Zümrüt
ÖZTÜRK	ÖZTÜRK	YET	TÜRKOĞLU	ÖDEN

YARGILAMA GİDERLERİ :

Toplam Harç : 63,60-YTL
Posta Gideri : 60,00-YTL
TOPLAM :123,60-YTL

